

SAOPĆENJE

FIRST RELEASE

Obavezni ste da prilikom dozvoljenih radnji, u svom proizvodu ili aplikaciji navedete izvor podataka.
You are required to specify a data source when allowed in your product or application.

GODINA/YEAR VI

SARAJEVO, 27.11.2023.

BROJ/NUMBER 3

POSLOVNE STATISTIKE

BUSINESS STATISTICS

Indeks proizvođačkih cijena u građevinarstvu/stanogradnja u Bosni i Hercegovini, III kvartal 2023. godine

*Producer price index in construction/residential buildings
in Bosnia and Herzegovina, III quarter 2023*

Ukupni indeks proizvođačkih cijena u građevinarstvu / stanogradnja u Bosni i Hercegovini u trećem kvartalu 2023. u uporedbi sa drugim kvartalom 2023. bilježi rast za 0,3%.

The total Producer Price Index in Construction/residential buildings in Bosnia and Herzegovina in third quarter 2023 as compared to second quarter 2023 increased by 0.3%.

Promatrano prema vrsti građevinskih radova, u istom periodu indeks proizvođačkih cijena za Arhitektonske i građevinske radove bilježi rast za 0,3%. Indeks za Vodoinstalaterske i kanalizacione radove bilježi rast za 0,2%, te indeks za Elektro - instalacijske radove bilježi rast za 0,4%. Indeks za Mašinsko - instalacijske radove bilježi rast za 0,3%.

By types of construction works, in the same period, Index of Producer Prices for Architecture and construction works increased by 0.3%. Index for Plumbing and sewage works increased by 0.2% and Index for Electrical installations works increased by 0.4%. Index for Heating installations works increased by 0.3%.

Tabela 1. INDEKSI PROIZVOĐAČKIH CIJENA U GRAĐEVINARSTVU/STANOGRADNJA, III KVARTAL 2023.

Table 1. CONSTRUCTION PRODUCER (OUTPUT) PRICE INDICES/RESIDENTIAL BUILDINGS, III QUARTER 2023

	Struktura/ Structure	<u>II 2022</u> I 2022	<u>III 2022</u> II 2022	<u>IV 2022</u> III 2022	<u>I 2023</u> IV 2022	<u>II 2023</u> I 2023	<u>III 2023</u> II 2023	
Ukupni indeks	100%	102,6	102,4	101,5	101,1	100,6	100,3	<i>Total index</i>
Arhitektonski i građevinski radovi	80,58%	102,8	102,5	101,5	101,1	100,6	100,3	<i>Architecture and construction works</i>
Vodoinstalaterski i kanalizacioni radovi	8,43%	101,5	102,2	101,5	100,9	100,4	100,2	<i>Plumbing and sewage works</i>
Elektro- instalacijski radovi	7,58%	101,8	102,2	101,5	101,2	100,5	100,4	<i>Electrical installations works</i>
Mašinsko- instalacijski radovi	3,41%	101,5	101,6	100,9	100,4	100,2	100,3	<i>Heating installations works</i>

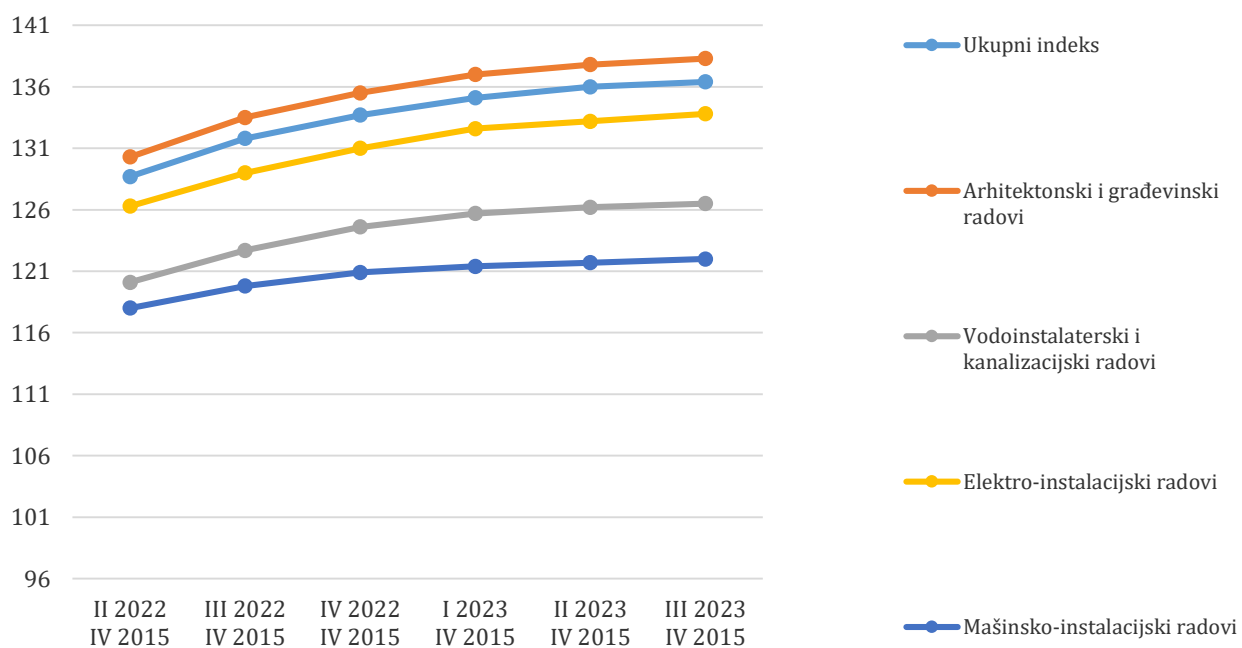
Tabela 2. INDEKSI PROIZVOĐAČKIH CIJENA U GRAĐEVINARSTVU/STANOGRADNJA, III KVARTAL 2023.

Table 2. CONSTRUCTION PRODUCER (OUTPUT) PRICE INDICES/RESIDENTIAL BUILDINGS, III QUARTER 2023

	Struktura/ Structure	II 2022 IV 2015	III 2022 IV 2015	IV 2022 IV 2015	I 2023 IV 2015	II 2023 IV 2015	III 2023 IV 2015	
Ukupni indeks	100%	128,7	131,8	133,7	135,1	136,0	136,4	Total index
Arhitektonski i građevinski radovi	80,58%	130,3	133,5	135,5	137,0	137,8	138,3	Architecture and construction works
Vodoinstalaterski i kanalizacijski radovi	8,43%	120,1	122,7	124,6	125,7	126,2	126,5	Plumbing and sewage works
Elektroinstalacijski radovi	7,58%	126,3	129,0	131,0	132,6	133,2	133,8	Electrical installations works
Mašinskoinstalacijski radovi	3,41%	118,0	119,8	120,9	121,4	121,7	122,0	Heating installations works

Graf 1: INDEKSI PROIZVOĐAČKIH CIJENA U GRAĐEVINARSTVU/STANOGRADNJA, III KVARTAL 2023.

Figure 1: CONSTRUCTION PRODUCER (OUTPUT) PRICE INDICES/RESIDENTIAL BUILDINGS, III QUARTER 2023

METODOLOŠKA OBJAŠNJENJA

U ovom saopćenju prikazani su indeksi proizvođačkih cijena u građevinarstvu za stanogradnju izračunati na osnovu proizvođačkih cijena u građevinarstvu prikupljenih kroz kvartalno istraživanje K KPS GRAĐ-PCG. Objavljaju se kvartalni indeksi na kvartalnoj lančanoj osnovi u skladu sa zahtjevima EU STS Regulative 1165/98 (Aneks B - Građevinarstvo).

Izvor i metode prikupljanja podataka

U saopćenju su iskazani podaci prikupljeni izvještajnom metodom pomoću obrasca Kvartalni izvještaj o cijenama građevinskih radova u stanogradnji (K KPS GRAĐ PCG). Upitnik sadrži ukupno 30 građevinskih radova/stavki podijeljenih u 4 osnovne grupe građevinskih radova koje predstavljaju reprezentativne građevinske radove čije proizvođačke cijene se koriste za izračun indeksa.

Pravna i metodološka osnova

Kvartalno istraživanje K KPS GRAĐ-PCG provodi se na cjelokupnoj teritoriji BiH, i to na području entiteta FBiH od strane Federalnog zavoda za statistiku FBiH, entiteta RS od strane Republičkog zavoda za statistiku RS i teritoriji Distrikta Brčko od strane Agencije za statistiku BiH, na osnovu Zakona o statistici BiH (Sl. glasnik BiH br. 26/04 i 42/04) kao i odgovarajućim entitetskim zakonima o statistici. Koncepti i definicije koji se primjenjuju u istraživanju K KPS GRAĐ-PCG u BiH usklađeni su s konceptima i definicijama iz Metodologije za kratkoročne poslovne statistike EU-a i Uredbe Komisije (EZ-a) br. 1503/2006. o definicijama varijabli, popisu varijabli i učestalosti prikupljanja podataka.

Cilj istraživanja

Cilj istraživanja je prikupljanje prodajnih cijena za izvršene građevinske radove na stambenim objektima (stambene zgrade, kuće za stanovanje itd.) u izvještajnom kvartalu. Cijene se prikupljaju od građevinskih preduzeća koja se bave stambenom izgradnjom i/ili obavljaju specijalizovane građevinske radove na stambenim objektima (električne instalacije, instalacije vodovoda i kanalizacije, instalacije za grijanje i klimatizaciju, fasadni i štukturni radovi, ugradnja stolarije, postavljanje podnih i zidnih obloga, farbarski i staklarski radovi, itd.).

METHODOLOGY NOTES

In this first release are shown Producer Price Indices in Construction for new residential buildings calculated by using producer prices in construction, collected through quarterly survey K KPS GRAĐ-PCG. Quarterly indices are being published on quarterly chain-linking basis in accordance with requirements of EU STS Regulation 1165/98 (Annex B - Construction).

Data collection sources and methods

This release presents the data collected by a reporting method using the Quarterly Report on Prices of Construction works on residential buildings (K KPS GRAĐ PCG). The questionnaire contains a total of 30 construction works/items divided into four basic groups of construction works that represent representative construction works whose producer prices are used to calculate the index.

Legal and methodological basis

Quarterly survey K KPS GRAĐ-PCG is conducted on the entire territory of Bosnia and Herzegovina, as follows: on the territory of FBiH entity by the Federal Institute for Statistics of FBiH, on the territory of RS entity by the Republic of Srpska Institute for Statistics and for the territory of the Brčko District by the Agency for statistics of BiH, on the basis of the Law on Statistics of BiH (Official Gazette of BiH No. 26/04 and 42/04) as well as the relevant entity statistical laws. The concepts and definitions applied in the survey K KPS GRAĐ-PCG in BiH are in line with the concepts and definitions in the Methodology for Short-Term Business Statistics of the EU and Commission Regulation (EC) no. 1503/2006 on the definitions of variables, the list of variables and the frequency of data collection.

The aim of the survey

The aim of the survey is to collect the market prices for performed construction works on residential buildings (residential buildings, residential houses, etc.) in the reporting quarter. Prices are collected from construction companies engaged in residential construction and/or performing specialized construction work on residential buildings (electrical installations, plumbing, installation of heating and air conditioning, facade and stucco works, installation of furniture, floor and wall coverings, painting and glazing, etc.)

Obuhvat i uporedivost

Kvartalni izvještaj o proizvođačkim cijenama građevinskih radova u stanogradnji prikuplja se za poslovne subjekte koji su razvrstani u područje F - Građevinarstvo, i to oblasti djelatnosti 41 - Gradnja građevina visokogradnje (isključujući razred 41.10) i 43 - Specijalizirane građevinske djelatnosti), prema Klasifikaciji djelatnosti KD BiH 2010 zasnovanoj na Statističkoj klasifikaciji djelatnosti u EU (EU NACE Rev.2). Poduzetnici nisu uključeni u istraživanje. Indeks proizvođačkih cijena u građevinarstvu za stanogradnju je proizveden u skladu sa EU regulativom za kratkoročne poslovne statistike (EU STS Regulation 1165/98) kao i zahtjevima Eurostata čime je osigurana međunarodna uporedivost ovog indeksa.

Metoda kalkulacije

Indeksi proizvođačkih cijena u građevinarstvu za stanogradnju u BiH izračunavaju se korištenjem metode Standardnih komponenti (MSK). Ovaj pristup obično se koristi za kompilaciju indeksa cijena outputa. Ovaj metod gleda outpute u građevinarstvu kao paket standardiziranih homogenih komponenti. Ove komponente odgovaraju ponudi standardnih djelatnosti. Indeksi cijena se kompiliraju koristeći cijene ovih homogenih komponenti. Reprezentativna građevina (ili broj projekata) je također odabrana. Međutim, stvarni rad koji je potreban da bi se završila građevina se dijeli na precizno definisane standardne usluge (u nastavku „građevinski radovi“) ili komponente. Broj reprezentativnih građevinskih firmi koje su nedavno izvodile neke od ovih građevinskih radova su predmet istraživanja, kako bi se odredila cijena koju su stvarno ugovorili ili fakturirali za te građevinske radove. Tada se računa indeks cijena za svaku standardnu komponentu. Ovi indeksi su tada agregirani za stambene zgrade. Tipična stambena zgrada je korištena samo za definisanje odabira građevinskih radova i odgovarajućih pondera.

Ponderi

Sistem ponderisanja za Indeks proizvođačkih cijena u građevinarstvu u Bosni i Hercegovini je baziran na predračunu za tipičnu stambenu zgradu za BiH. Ovaj predračun sadrži 296 različitih vrsta radova. Predračun sadrži četiri grupe radova, za koje su također raspoložive i specifikacije građevinskih radova. Izračun ponderi na nivou grupe radova se vrši koristeći odnos vrijednosti izvršenih građevinskih radova za nivo grupe i vrijednosti svih izvršenih građevinskih radova za tipičnu stambenu zgradu. Svaka grupa radova se sastoji od određenog broja podgrupa građevinskih radova. Identifikovano je 17 podgrupa/aktivnosti unutar svake grupe građevinskih radova. Svaka podgrupa radova se sastoji od određenog broja građevinskih radova/stavki.

Coverage and comparability

Quarterly Report on Producer Prices of Construction works on residential buildings is collected for business entities engaged in the section F - Construction, in activities 41 - Civil construction (excluding 41.10) and 43 - Specialized construction activities, according to the Classification of Activities of the KD BiH 2010 which is based on the Statistical Classification of Activities in the EU, (EU NACE Rev. 2.) Entrepreneurs are excluded from the survey Production Price Index for residential buildings is produced in accordance with the EU Regulation on short-term business statistics (EU STS Regulation 1165/98) as well as Eurostat requirements, thus ensuring the international comparability of this index.

Method of calculation

Producer Price Indices for residential buildings in BiH are calculated by using the Standard Components Method (SCM). This approach is usually used for the compilation of output price indices. This method concerns outputs as bundles of standardised homogeneous components. These components correspond to the supply of standard operations. Price indices are compiled using the prices of these homogenous components. A representative construction (or number of projects) is also chosen. However, the actual work entailed in its completion is broken down into precisely defined standard services (hereinafter "construction works") or components. A number of representative construction enterprises that have recently performed any of these construction works are surveyed to determine the price they have actually agreed or invoiced for these construction works. A price index is then created for each standard component. These indices are then aggregated for the residential building. The typical residential building is used only to define a selection of construction works and the corresponding weights.

Weights

Weighting system for CPPI in Bosnia and Herzegovina is based on the bill of quantity for typical residential building. This bill of quantity contains 296 different types of works. The bill of quantity contains four groups of works, for which the specification of construction works is also available. Calculation of weights on the group level is done by using values ratio of performed construction works for the group level of works and total value of performed construction works for the typical residential building. Each group of works is consisted of certain number of sub-groups of construction works. 17 subgroups/activities identified within each group of construction works. Each subgroup of works is consisted of certain number of construction works/items.

Namjena

Glavna svrha ovog pokazatelja je njegovo korištenje kao deflatora, te je moguće upoređivati deflacionirane vrijednosti proizvodnje u građevinarstvu tokom perioda (isključuje se uticaj cijene). Indeks proizvođačkih cijena pruža ponderisan prosjek promjene cijena u grupi proizvoda između jednog i drugog vremenskog perioda. Indeksi proizvođačkih cijena u građevinarstvu se izračunavaju na osnovu prikupljenih cijena koje se posmatraju kroz vrijeme.

Definicije

Indeks proizvođačkih cijena u građevinarstvu se definiše kao indeks cijene outputa za vrstu građevinskih radova koje obavljaju izvođači građevinskih radova. Indeks proizvođačkih cijena u građevinarstvu mjeri stopu promjene tržišnih cijena kvartalnih građevinskih radova. CPPI je indeks outputa - mjeri stope promijene cijena građevinskih radova. Odgovarajuća cijena za izračun Indeksa proizvođačkih cijena je osnovna cijena koja isključuje PDV i slične odbitne poreze koji su direktno vezani za promet. Indeksi cijena su izračunati kao ponderisani prosjek „relevantnih proizvoda“, u ovom slučaju izvršenih građevinskih radova. Cijena predstavlja jediničnu vrijednost građevinskih radova izvršenih od strane građevinskih preduzeća u izvještajnom kvartalu, odnosno cijenu koja bi bila ponuđena za tu vrstu radova u slučaju da radovi nisu izvršavani u izvještajnom kvartalu. Cijena uključuje jediničnu fakturisano vrijednost ugrađenog materijala, utrošenog rada i maržu izvođača radova za pojedinu vrstu građevinskog rada po odgovarajućoj mjernoj jedinici, iskazanu u KM (bez PDV-a). Za svaku pojedinačnu vrstu radova, izvještajna jedinica je obavezna upisati cijenu koja je najčešće realizovana u izvještajnom kvartalu.

Purpose

The main purpose of this indicator is its use as deflator, so it's possible to compare deflated value (excluding the price impact) of production in construction over the periods. The CPPI provides a weighted average of the price changes in a group of products between one time period and another. Producer Price Indices in Construction are compiled from the collected price observations through time.

Definitions

Producer Price Index in Construction is defined as an output price index for the type of construction works performed by construction enterprises. The CPPI is an output index – it measures the rate of changes in the prices of construction works quarterly. The appropriate price for calculating the CPPI is the basic price that excludes VAT and similar deductible taxes which are directly linked to turnover. Price indices are calculated as a weighted average of the “relevant products”, in this case performed construction works. Price is the unit value of construction work performed / conducted by construction company in the reporting quarter, i.e the price that would have been offered for that type of work in case the works were not carried out in the reporting quarter. The price includes invoiced unit value of the built-in materials, labour costs, and the margin of contractors for each type of construction work by appropriate measurement unit, expressed in KM (excluding VAT). For each type of work, it is necessary to write the price usually realized in the reporting quarter.

Publikuje Agencija za statistiku Bosne i Hercegovine, 71000 Sarajevo, Zelenih beretki 26
Published by the Agency for Statistics of the Bosnia and Herzegovina, 71000 Sarajevo, Zelenih beretki 26

Telefon/Phone:: +387 (33) 911 911 | Telefaks/Telefax: +387 (33) 220 622
Elektronska pošta/E-mail: bhas@bhas.gov.ba | Internetska stranica/Web site : www.bhas.gov.ba

Odgovorne osobe/Responsible persons:

Velimir Jukić, pomoćnik direktorice za poslovne statistike
Velimir Jukić, Assistant Director of Business Statistics

Vesna Čužić, direktorica
Vesna Čužić, Director

Saopćenje priredili: Fahir Kanlić i Anita Brković
Prepared by: Mr. Fahir Kanlić and Mrs. Anita Brković

 Razmislite o očuvanju okoliša prije štampanja dokumenta.
Please consider the environment before printing this document.